

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 fr., $\frac{1}{2}$
an 9 fr., $\frac{1}{4}$ an
4 fr. 50 cm.

Foaie apare în fiecare
Sâmbătă

Unirea

Inserțiuni:

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
odată 12 fl., a treia
odată 10 fl.

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în
Blaj.

Foaie bisericească-politică.**Anul XX.****Blaj, 19 Noembrie 1910.****Numărul 47.****Chestia română în delegațiuni.**

Suntem obicinuiți, ca patrioții noștri să se folosească de toate armele, nu numai pentru ca să-și iustifice politica lor de naționalități, ci să o și facă simpatică în cercurile cele mai înalte. Mai nici o delegațiune n'a trecut, ca, fie de pe băncile opoziției, fie de pe ale guvernului chiar, să nu se afle cutare deputat, care să protesteze în contra indolenței ministrului de externe, ce să uită cu mâinile încrucișate, cum agită fără frică țara românească pe românii ardeleni. Până acuma eră norocul nostru, că totdeauna se afla câte un deputat român în delegațiunea austriacă, care ne luă în apărare, spulberând toate insinuările delegaților maghiari. În delegațiunea ungurească nu s'a aflat încă nime până acum, care se protesteze și în contra tonului și în contra afirmațiilor, cu cari se vorbea acolo despre români, deși marele bărbat Gál Jozsi și Szerb Gyuri de pe vremuri au fost la destule atacuri de față.

S'a întâmplat însă, că Il. Sa episcopul Hossu, să se ridice cu toată demnitatea și hotărîrea și să protesteze în contra tendinței ascunse, cu care unii delegați maghiari voiesc să ne prezinte în falsă lumină luptele noastre pentru limbă și neam. Episcopul Hossu a vorbit cu atâta mândrie de neamul său și aspirațiile aceluia, încât credem, că va servi încă mult timp de lecție aceluia, cari cred, că despre noi se poate afirma orice fără nici un risic. Notăm, că este primul caz, ca vre-un episcop român să fie fost ales cândva în delegațiuni, și dacă distincția aceasta, ce l'a ajuns pe Il. Sa se resfrânge asupra tuturor românilor, va servi de bună seamă de mare bucurie pentru noi toți aceia împrejurare, că Ilustritatea Sa pe lângă toată atențiunea, de care a fost învrednicit, nu și-a uitat

nici acolo aproape de splendoarea tronului, că în primul rând este episcop a unui popor sărac și năcăjit, care privește cu încredere la Dânsul.

În ședința din 12 Nov. chestia românilor ardeleni a fost adusă în discuție de Laskáry Gyula, care a insitat mai ales asupra împrejurării, că românii ardeleni nutresc tendințe centrifugale, sprijiniți se înțeleg de țara românească. Ce sprijiniți? Sunt chiar provocați la revoltă, a ținut să zică Mezössy Béla. Și cu toate aceste cu ce mânuși suntem tratați de guverne? Ducem o vieață cerească. În ce situație desperată sunt ciangăii din Bucovina față de noi? Și Batyányi Tivadar a cercat nu numai să preamărească politica de naționalități de până aci, ci a accentuat, că e prea lăsațoare față cu tendințele noastre către România mare.

La acestea a răspuns Ilustritatea Sa episcopul Lugojului Vasile Hossu pe cum urmează:

„Prea Onorată comisie regnicolară! (S'auzim, S'auzim!) Din partea mea aderez la budgetul prezentat de dl ministru de externe, la proiectele lui de rezoluțiune și la ale d-lui referent. Cu bucurie au constatat cu toții, ceicari au luat parte la discuția aceasta, întreaga comisie regnicolară, că relațiunile dintre statul nostru și toate celelalte sunt pacinice și aceasta ne îndreptățește să credem, că ambele state ale Monarhiei, bucurându-se de pace se vor putea desvoltă, vor putea să se consolideze în cele din lăuntru și, intrunind în sine toate atribuțiile unei mari puteri, vor fi în stare să îndeplinească marea chiamare, pe care e menită Monarhia să o îndeplinească pe cursul Dunării în interesul fericirii popoarelor sale.

Cu bucurie văd mai departe cum dl ministru de externe a accentuat în expozeul său, și dl referent în raportul său. — relațiunile îmbucurătoare, cari de zeci de ani există între Monarhie și statele balcanice și în primul rând cu România, care totdeauna s'a nizuț să-și conformeze politica ei după politica Monarhiei și să fie împreună cu noi anteluptătorii păcii din centrul Europii.

Ceeace m-a îndemnat m-a constrâns pe mine să iau cuvântul, aceea e, că precum și cu alte ocazii așa și acum în cursul desba-

terii budgetului se spun vorbiri, se fac mai ales observațiuni singuratică, cari așa cred că nu servesc și nu pot servi la întărirea încrederii reciproce, mai ales în ce privește relațiunile cu Românii. (S'auzim!)

Dl delegat Mezössy Bela vorbind despre o eventuală reformă electorală — pe terenul acesta nu voesc să-l urmez, pentru că nu se ține de delegație tema aceasta (Aprobări vii) a spus că introducerea acestuia la naționalități și în primul rând la Români, ar deșteptă tendințe spre România unită.

Nu știu care va fi soarta sufragiului universal, în genere vreau să mă abțin dela analizarea chestiei acesteia, deoarece aceasta nu se ține de aici, nu știu ce-i va fi efectul, dar sunt dator celui popor, între ai cărui fii credincioși mă socotesc, să declar cu toată sinceritatea și liniștea, că un astfel de rezultat care să dea naștere la tendințe, iredentiste ori să nutrească astfel de tendințe reforma electorală nu va avea. (Așa-i! Aprobări vii în toate părțile). Pentru că susțin cu toată liniștea — și voiu primi cu durere contraafirmația documentată, că de o mie de ani, de când locuiesc pe țărmii acestor patru râuri Români și Maghiari alături unii de alții, n'a fost nici o singură mișcare, nici un moment când poporul românesc ca atare să fi dat dovadă de tendințe iredentiste. (Așa-i!) Nu vorbesc despre paginile istoriei vechi, dar susțin că în orice loc, cu orice ocazie a curs sângele fiilor Ungariei, au fost acolo totdeauna și Românii alături cu Ungurii, și Sârbii și toate celelalte naționalități, și împreună și-au apărat patria (Așa-i!)

Fără să vreau să vă plictisesc, onorați membrii ai comisiei regnicolare (S'auzim!) relev numai două cazuri triste, când Românii au ridicat de fapt armele în contra Ungurilor. Acestea au fost răscoala lui Horea-Cloșca și cazul din 1848. Despre revoluția lui Horea-Cloșca se poate stabili în mod hotărît, că a fost pur și simplu o mișcare agrar-socială, că n'a avut nici un scund de naționalitate, doară pe atunci chestia de naționalități era un lucru necunoscut. Merg mai departe și afirm, că și mișcarea din 1848 a avut un caracter agrar. Știm doar că luptă s'a dat în jurul iobăgiei și pentru încetarea acesteia. Știm că atunci, când glasul ce striga după libertate a pătruns până în provincie, chiar în ținuturile sudice, unde locuiesc eu, sârbii și românii s'au alăturat la maghiarii, ce erau mai puțini, și cu toți laolaltă au prins armele, ca să-și elupte libertatea. Numai spre toamnă s'a reintors norocul. Nu vreau să intru în amănunte că de ce, dar la tot cazul și mâni nechemate trebuie, că au ațitat spiritele, a agitat însă și aceea, că drepturile câștigate pe mai multe terene, și

mai ales pe terenul validității limbei maghiare au fost denegate, atunci, când eră vorbă și de limba naționalităților.

Repet însă în primul rând, mișcarea n'a avut caracter politic, ci social economic, o mișcare pornită pentru ștergerea iohăriei, și repet, că nu s'a întâmplat nicicdată, decând Românii trăiesc alături de Maghiari, ca neamul românesc sau și numai o fracțiune a acestuia sau vre-un partid, să fie năzuit să se despartă de Monarhie, în primul rând de Ungaria, și să iasă din sânul țărilor coroanei sf. Ștefan. Căutarea și explicarea cauzelor bine înțeles n'ar fi la locul lor aici, că ar dura timp prea îndelungat.

Cred însă, că cauză acesteia e de a să căută în Îmboldul de a trăi. Doară a spus și contele Tisza, că dacă se va întări țara aceasta și Monarhia își va însuși toate atribuțiile de mare putere, atunci nu trebuie ca naționalitățile să caute să se ferească în alte părți și va fi și în interesul statelor mai mici din vecinătate, așadar și al României, ca să se alătore la Monarhie. Și sunt convins că ministrul de externe va lucra, precum a lucrat și în trecut, pentru ajungerea acestui scop, pentru promovarea acestor interese în măsura potențată fiind vorba totdeodată aici și de interesele monarhiei.

De aceea eu, când mi-am luat voie să spun toate acestea și să Vă rețin întru câțva pe D-voastră (S'auzim! S'auzim!) și să răpesc atâta din prețiosul timp de dezbatero al On. comisii regnicolare, am făcut-o pentru că am dorit și vreau să rog pe toți membrii, ca pe viitor să nu mai folosească astfel de cuvinte, cari fac numai sânge rău (Aprobări) în inima multor cetățeni, simțindu-se atinși în justa lor ambiție și mândrie, cu care pot privi în trecut, fără ca cineva să poată zice că nu și-ar fi vărsat în orice moment sângele pentru patrie. (Aprobări. Așa-i!) Dacă e așa

atunci doresc, ca pe viitor să fie tot așa și în măsură mai mare. Să ne nizuim, ca prin delăturarea unelor neînțelegeri și prin încetarea gravaminelor existente, să se consolideze patria noastră și prin aceasta să-și împlinească împreună cu celalalt stat al monarhiei, conduși de înțelepciunea domnitorului nostru, providențiala sa chemare (Aprobări și aplauze). D-voastră Onorată comisie regnicolară revidiați numai multele procese politice, de cari a fost vorba în cealaltă delegație, și vă veți convinge, că nici unul n-a fost intentat pentru trădare de patrie, ci pentru agitație națională, și până acuma încă nici un ziarist n'a fost stigmatizat cu acuza trădării de patrie. (Așa-i).

Imi repet așadar rugarea: să ne păzim de a trezi susceptibilitatea, iusta susceptibilitate a oricui — pentru că aceasta nu o să ducă la dragoste, iar fără iubire nu există înțelegere și fără înțelegere patria nu se poate consolida așa, precum o dorim noi, cari o iubim din inimă curată. (Aplauze și aprobări îndelungate).

Activitatea extrabisericească a preoților și cea extrașcolară a învățătorilor — în România. Activitatea extrașcolară a învățătorilor din România e cunoscută încă și cetitorilor D-voastre din unele comunicări ce a-ți făcut mai deunăzi despre acest subiect. De un timp încoace, mai ales la inițiativa și la reclamarea unor învățători harnici, a început lumea a se gândi și la *conlucrarea oficială a preoților cu învățătorii, la ridicarea culturală a satelor.*

Numărul mai proaspăt din „Revista generală a învățământului” publică un „plan de conlucrare al învățătorilor și preoților” plan statorit într-o adunare generală sub prezidiul protoierului din județul (districtul) Buzău. Iată schița acestui plan:

1. Preoții și diaconii din județ vor fi împărțiți în circumscripții, formând cercuri culturale cu ale învățătorilor.

2. Toți preoții și diaconii din județ vor lua parte la ședințele publice ale cercului respectiv odată pe lună, în câte un sat din circumscripție.

3. Lipsirile dela ședințe făcute din pricina serviciilor bisericesti se pot motiva înștiințând despre aceasta și pe președintele cercului.

4. În nici un caz nu va fi scuzabilă însă absența preoților din acelaș sat sau comună, în care se ține ședința publică lunară.

5. Preoții, fiind membrii de drept ai acestor cercuri, au *dreptul și datoria de a ține conferențe*, de a semnă procesul verbal (protocolul) al ședințelor, au dreptul la discuțiuni și la vot când e vorba de hotărâri relative la ședințele cercurilor. Tot pentru ajungerea scopului ce se urmărește s'au mai propus și următoarele deziderate:

a) Preoții să dea ajutor școlii în privința obligativității învățământului și a frecventării regulate a școlii, prin cuvântări în biserică, prin sfaturi ocazionale ș. c. l.

b) Preoții și diaconii să fie datori a conlucra cu învățătorii *la reușita cursurilor de adulți* și la cercetarea bibliotecilor rurale de cătră știutorii de carte.

c) Preoții și învățătorii vor stărui să se institue juzii (jurați) de împăciuire la sate.

d) Preoții și învățătorii să fie de model sătenilor prin buna înțelegere și acordul ce va domni între dânșii, căci numai așa cuvântul lor va avea greutate și sfaturile lor vor avea rezultatul dorit.

6. Subiectele conferențelor pentru anul 1910—11 vor fi cele stabilite de minister sau cele propuse de P. S. S. Episcop al eparhiei Buzăului.

FOIȚĂ.

FOCUL SACRU.

Legendă din Siena-veche, de I. Iörgensen.

Trad. de Ioan Popu.

(Continuare).

Și se năcăjiă că trebuie să asculte această voce amenințătoare, care eră ca și cănele ce latră și sare pe lângă căruță și nu-l poți alunga nici cu biciul, nici cu pietrii. Oare ce a și făcut? ce comedii a mai zis? A venit acasă și n'a fost gata mâncarea. Biagia, a început să se amestece în afacerile lui și să-i deie sfaturi, că ce să facă și ce să nu facă! Lui, fruntașul Sienei, și cel mai mare neguțator din oraș, care purtă negoț și în Perugia și nu preste mult va avea și în Arezzo... Da, și el pentru aceasta s'a iritat, s'a mâniat și în urmă a trântit jos și viețile sfinților...

Chiar pentru aceasta se rușinează... cel puțin să nu fi mers așa departe...

Și Ser Colombini, privea la cartea ce zăcea jos, deschisă... Doar nu i-s'au rupt părțile, ar fi pagubă... E frumoasă. ilustrațiile și literile inițiale sunt colorate în auriu, roșu și vânt...

Să uită prin odaie. Știa, că a fost singur, dar totuși... N-ar fi voit să-l vadă cineva în momentul acesta.

Nu. A fost numai singur... Se apropie de carte, încă odată privește în jur, se apleacă și o ridică...

Da a fost frumoasă carte. Soția lui a trebuit să deie mulți bani pentru ea. De bună seamă i-a dat-o vre-un călugăr pribeag. Și nici chipurile nu sunt rele, iar pe margini cât de bogat sunt colorate. Chiar numai acelea, și încă prețuiesc mult.

Ser Colombini acum se așează și examinează cartea mai deaproape. Iar Biagia căud aduce mâncărea, îl află cetind. Și eră așa de cufundat în cetire, încât nici n-a observat — că s'a deschis ușa; Biagia a trebuit să vină și să-l chieме.

— Giovanni, vină și mănca! Și când privește la el de pe față observă, că să cugetă departe...

— Biagia — zice el cu o voce așa de blândă — acuma eu te rog fii cu puțină răbdare. Și după aceea pot să mănca, acum nu am timp.

Biagia fără să zică un cuvânt s'a retras.

II.

Ser Giovanni cetește cu multă atențiune unde deschide mai întâi. E istoria despre Maria egipteană, care se cheamă păcătoasă, precum însăși i-a povestit părintelui Zosim. Frate — povestește Maria Egipteană — să ști, că m-am născut în Egipt. Și când eram de 12 ani am mers în Alexandria. Aici 17 ani am dus o viață desfrănată, și m-am

predat ori-cui, care numai m'a poftit. Intr-o zi mai mulți oameni de aici au plecat cu corabia la Ierusalim să adoare sfânta cruce și eu m-am rugat de văslași să mă ducă și pe mine. M-au întrebat, că am bani de călătorie. Le-am spus, că n-am, dar în loc de plată mă predau lor. Și așa a și fost.

„Când am ajuns însă în Ierusalim, și am voit să pășesc pe locul unde să păstrează sfânta cruce, mâni nevăzute m-au împins îndărapt și nu m-au lăsat să intru în biserică. De douăzeci de ori m-am apropiat de poartă și de douăzeci de ori m-au împins înapoi, pe când alții puteau să între neîmpedecați.

„Și am stat singură și m-am cugetat: aceasta se întâmplă pentru păcatele mele cele multe! Și am început să-mi bat pieptul, să plâng amar și să mă tânguiesc. Și tot ce până atunci am aflat dulce și placut acum a devenit gol și amar, pentru batjocura ce am suferit prin aceea că n-am putut să văd sfânta cruce.

„Și când astfel plângeam, am privit în sus, și pe perețele cuartirului meu am văzut atârând chipul Preacuratei Fecioare Maria. Am început, cu lacrimile în ochi s'o chieм într-ajutor și să zic: O Marie, fericit e pântecul tău care a purtat pe Domnul și țițele din cari El a supt! Oh, tu cea mai curată Fecioară, privește la mine, care nu sunt nici fecioară, nici mamă. O regina femeilor, îndurate spre mine, care nu sunt mai mult

Chestiunile cerute de împrejurările locale se vor propune de cercurile respective. Atâta „R. g. a învățământului.“

Cercurile culturale menționate aci sunt echivalente cu filialele reuniunilor învățăto-rești de acolo. Ce influințe și rezultate frumoase n-ar avea întrunirile frățești și buna înțelegere dintre toți preoții și învățătorii fiecărui cerc cultural, la care, firește să asiste și sătenii dornici de a auzi lucruri bune și frumoase dela conducătorii lor firești. Pentru că orice s'ar zice, tot preotul și învățătorul sunt factorii culturali cei mai apropiați de săteni. Eu am fost pus la cale prin an. 1900—1901 la Bărlad asemenea *cercuri sau șezători culturale*, la care colucrau nu numai preoți, dar și medici, și judecători și avocați și profesori, ba chiar și doamne învățătoare. Și nu încăpea niciodată în localurile alese publicul ce asistă la acele șezători, duminică de duminică... Acele șezători culturale, constitue unele dintre cele mai frumoase și mai mulțumitoare sărbători din viața mea. Și le poate pune la cale orice preot alături de învățător numai bunăvoință, bunăînțelegere și însuflețire să-i animeze!

V. Gr. Borgovan.

Proiectul de buget pe an. 1911 a ieșit în tipar. Sumele bugetului sunt detaiate după resorturi. E de tot instructivă o mică privire peste sumele diferitelor resorturi — din cari poți vedea mentalitatea deschișă a guvernanților nostri.

Erogatele pentru serviciul sanitar din întreaga țară sunt ceva peste 7 milioane cor. — pentru poliția de stat din Budapesta sunt 6.852,722 cor. iar pentru jendarmărie sunt 18 $\frac{1}{2}$ milioane cor. — Comparând aceste cifre, vezi numai decât absurdități, cari numai la noi să pot face și să pot vota. — Ce ne

trebuie nouă sănătate — e o prostie să vorbești de așa ceva în Ungaria unde la an mor ofticoși sute de mii. — Nouă ne trebuie să facem frumoasă capitala jidovită a acestei nefericite țări jidovite, ne trebuie jendarmerie să ție în frâu agitatorii și să prindă agenții secreți, cari înșală la America sutele de mii de oameni din acest Canaan al fericirii.

Sbierăm cu orice ocaziune, că Austria ne omoară cu fabricile ei, dar pentru aceea în bugetul ministrului de comerț pentru ajutorarea industriei sunt luate numai 6 milioane — cu care sumă să poate sprijini vre-o două eventuale întreprinderi de fabrici.

Ministerul de justiție are în buget 60 milioane. Ne trebuie suma aceasta pentru că să sporesc juzii, subjuzii, notarii la tribunale și judecătoriile de ocol etc.

Numărul oficialilor de stat din 1904 începând s'a urcat cu 75%. Avem azi preste 301 mii oficiali. Azi mâne ne vom trezi, că tot la doi oameni avem un oficial. Și când te gândești, că din mulțimea aceasta de oameni noi nemaghiarii nu avem nici un procent. Statul ia în posturi grase pe toți scâpătații și naufragiații vieții ungurești.

O poziție grasă în buget e aceea a ministrului de hunezi, care să urcă la suma de 62 $\frac{1}{2}$ milioane.

Din întreg proiectul de buget cel al ministrului de culte și instrucție e cel mai tipic — și aruncă o lumină vie asupra tendințelor ce se urmăresc cu instrucția.

Școlilor populare ungurești să dă ajut preste 5 milioane. — Sașilor pentru gimnaziul din Reghin 100 mii, iar nouă, cari suntem preste 3 milioane de suflete ni-se dau 36 mii coroane pentru internatul gr-cat. din Sighetul Marmăției, care e în legătură cu școlile medii din Sighet.

Institutele culturale ungurești încă să

bucură de ajutoare — ale noastre — bunăoară „Astra“ nu să bucure de dărnicia statului, ca și cum noi nu am contribui la susținerea acestei țări.

Din întreg proiectul de buget să vede limpede nisuița de a întări țara cu miliția, jendarmi, și oficiali — și când țara va fi destul de tare — și bugetele vor ajunge maximul — va urmă falimentul inevitabil.

Cronici Bucureștene.

Avem un timp admirabil. Ziarele ne vestesc timp urât în străinătate, ploaie cu esundări, zăpadă cu ger. La noi e însă un timp frumos, ca la Riviera, dacă dorești. Aceste zile cu soare călduț te miri, cum de nu amăgesc măcar pe frații Ardeleni să se repeadă pe vre-o câteva zile sub cerul mândru al României. Căci un lucru e mult de dorit: contact sufletesc mai des între Români de pretutindeni! Și durere, acest contact nu prea este.

* * *

Un om mare al Românilor, dl Dimitrie Sturdza, după o lipsă de un an și mai bine s'a întors acasă, pe deplin sănătos, la trup și la suflet. E mai bine acum Domnul Sturdza decât cu mulți ani înainte, toți cei ce-l văd, mai ales la ședințele săptămânale ale Academiei Române, sunt încântați de sănătatea și vioiciunea acestui om, aproape octogenar, care a muncit foarte mult pentru țara și neamul românesc. Cât ce a sosit, și-a reluat ocupațiunile de secretar general la Academie, cari le isprăviă în lipsa Domniei Sale Domnul Ion Bănu, un vechiu și credincios prieten al Domnului Sturdza. Bătrânul politician se ocupă acum cu scrierea unei opere istorice: Domnia Regelui Carol I., o chestie, care dânsul e mai chemat să o tracteze decât

femeie și roagă-te de fiul tău, să-mi ierte păcatele și să mă lase să me apropiu de crucea lui sfântă. Î-ți promit că cu ajutorul tău și a fiului tău îndurător voi părăsi lumea și până la sfârșitul vieții mele voi petrece în singurătate și în curățenie!

„Și când astfel me rugam și îmi puneam toată încrederea în ajutorul Preacuratei Vergure Maria, iată fără piedecă am intrat pe ușa bisericii, m-am apropiat de cruce, am îngenunchiat și am adorat pe Isus cel restignit!

„Un singur vers din epistolele sfântului Paul a fost hotărâtor pentru viața sfântului Augustin, o singură cetire în cartea sfântului Atanasiu despre Antoniu anachoretul a fost destul, să întoarcă pe cei doi patriciani, despre cari retorul Pontianus vorbește în confesiunile lui Augustin. Chiar așa s'a luat și ceața de pe ochii lui Giovanni Colombini, neguțătorului din Siena, după ce a cetit istoria despre Maria egipteanca. Foamea i-a trecut cetind și simte în sine așa un gol, iar nedreptățile ce a fost făcut și de cari își aduce aminte îi răscolesc întreg internul.

O Dumnezeu meu — zise el — Maria aceasta a fost o păcătoasă publică și totuși a-i iertat-o și i-ai permis ca nu numai să-ți adoare crucea, ci întreagă viața să petreacă în rugăciune și să-ți slujească. Și eu sum un păcătos, care am slujit lumii și viștelui de aur, chiar precum această femeie egipteană a slujit trupului și dracului.

Cu supușii am fost aspru; în viața mea am înșelat, numai să câștig; pe săraci i-am alungat dela ușa mea; când anii erau slabi, țărănilor le-am dat bucate rele să samene și toamna în aceeași măsură prețindeam bucate bune și curate. O Dumnezeule, nu sum vrednic să privești la mine; dar totuși vin și te rog, lasă-me să-ți slujesc! O Dumnezeule, abia utesc să-mi deschid inima înaintea ta.

Primește-mă te rog. Oh Isuse îndurate spre mine!

Astfel să cugetă și se rugă Ser Colombini. Până acum se alipia cu atâta tărie de bunurile lumești și poftele pământestii. Și acum deodată o schinteie din focul sacru, care e viața vecinică, îi străbate sufletul, se aprinde și arde cu flacără.

Și Giovanni Colombini nu doriă altceva, decât ca flacăra aceasta să crească tot mai tare și să-l conzume cu totul...

Era focul iubirii, flăcările aurii cari nimicesc pe orice pământean și cari au străbătut în toate închieturile bătrânului neguțător; ardeau puternic și mai mult nu se puteau stânge.

Soarele s'a ascuns după deal, a sosit seara, noaptea și Giovanni se rugă încontinuu, se dedică lui Dumnezeu. Simția o fericire nemărginită, o liniște adâncă, o bucurie nespuse de mare, când tot mai mult se abnega. Inima-i bătea puternic ochii i-s'au

umplut de lacrimi și încontinuu își ridică mâinile împreunându-le. Eră sigur, că numai prin o voință tare poate să împiedece lățirea mai departe a focului aceluia dumnezeesc; i-se părea, că flăcările totdeauna când ating vre-o parte din eul său vechiu se opresc, ca și cum ar cere permisiune. Și el permitea, nimic nu ținea pentru sine, voia să se dedice cu totul lui Dumnezeu și să-i implinească întru toate voia Lui.

Și inima îi tot creștea de bucurie, până ce învinsă, înfrântă și nimicită de fericire s'a cufundat, s'a pierdut în marea bucuriilor vecinice ale dumnezeirii...

(va urmă).

Numai pasărea care tot mai zboară poate nădăjdui ajutor.

*

Sufletul e frate cu sufletul, dar inima nu-i soră cu inima.

*

Mai bine să lucrezi înădădar decât să stai cu mâinile goale.

*

Ou soțul harnic și femeie suferitoare se drege o casă.

oricare alt scriitor. Se știe, că deși rudă cu marele domnitor Ioan Alexandru Cuza, Dl Sturdza este unul dintre cei mai devotați oameni ai M. S. Regelui și ai dinastiei. — Să sperăm, că Dl Sturdza va mai putea trăi încă mulți ani cu bine în mijlocul nostru. Și dacă bătrânețea și poate împrejurările nu-i mai permit să se arunce în luptele politice, cu sfatul lui înțelept și cu experiență bogată să-și mai adaugă multe merite la cununa frumoasă de până aci!

* * *

Anul acesta va împodobi Iașul o statuă măreață a Domnului Ion Alexandru Cuza Vodă. Din subscripție publică s'a adunat parafele necesare, și lucrul eră aproape pe sfârșite, numai locul, unde să se așeze statua, eră sub discuție. Primăria oferă o piață făcută din exproprii. Foarte mulți oameni însemnați nu erau îndestulăți cu aceasta, ci cereau cu insistință, că statua domnitorului, care a făptuit unirea principatelor, să fie așezată în piața unirii. După o lungă campanie, purtată în adunări și în presă, sperăm, că oamenii sunt pe deplin înțeleși și statua va fi ridicată în piața unirii. Și dacă guvernul dorește să ridice o statuă în amintirea faptului unirii, mai e loc și în Iași și în Focșani, oraș nedespărțit de istoria unirii.

* * *

Convenția turco-română a deșteptat din viața lor obișnuită pe vecinii Bulgari. Ziarele bulgare ne atăcau zilnic, și ca un răspuns la această convenție afirmativă, autoritățile bulgare au închis școala românească din Turtucaia, un orașel mic lângă Dunăre. Pe învățători i-a închis, și după ce s'a pus o cauție bună, i-a eliberat, urmărindu-i judecătorește și mai departe.

Cu prilejul acestei fapte de răsunare s'a discutat mult, mai ales în jurnale, chestia unui eventual războiu cu acești prietini buni ai noștri, ai cărora cei mai însemnați oameni au fost elevi ai universității din București. Presa opoziției nu ne da mult curaj, dar manevrele regale din toamna aceasta ne-au liniștit pe deplin. Ofițerii străini, cari au fost trimiși de diferitele state să observe manevrele, au rămas uimiți de puterea de resistință a soldaților români, cari au dovedit o capacitate de necrezut. După drumuri lungi, în marș forțat, exerciții foarte oboșitoare până noaptea târziu, și când să guste ceva și să se culce, cantina ambulantă nici nu sosise la locul de popas, și de multe ori s'au culcat nemâncați. Nu numai ofițerii noștri erau încântați de vitejia soldatului român, dar și străinii au rămas uimiți.

* * *

La manevrele acestea s'a folosit și aeroplanul, fără ca să se fi făcut de astă dată ceva încercări strategice. Mai mult s'a dovedit, că aeroplanul poate fi de folos în războiu. Un inginer tânăr, Aurel Vlaicu, ardelean de origine, după multe năcazuri sufletești și bănești, a reușit să construească un aeroplan, sistem propriu, cu care a făcut mai multe încercări de sboruri la Cotroceni. La început lumea-l privea cu neîncredere, și aveă puțini prietini, aproape numai pe copiii din mahala, cari cu mare dragoste li ajutau lui Vlaicu la construirea „paserii măiestre.“ Convingându-se lumea oficială despre valoarea invențiunii, i-a dat tot sprijinul, și așa și-a putut construi acest ardelean aeroplanul.

A făcut cu el mai multe ascensiuni, și a fost admirat de toată lumea. La manevre a fost de față și dânsul cu aeroplanul, mai mult, ca să dovedească lumii, că aceasta invenție poate fi de mare folos miliției.

Acu-i anul a fost pe aici Blériot, și după mari banchete și decorări s'a dus din țară cu cel puțin 100,000 de franci. A sburat și Vlaicu la Chitila, dar va fi încasat puțin de tot, căci pe când la Blériot au alergat la 100,000 de oameni, la Vlaicu de au fost 5—6000! Ce să zici, poate timpul nefavorabil!

* * *

Chestia împăcării româno-maghiare umple coloanele ziarelor noastre, și ne frământă creierii. Ce nu s'a putut face de veacuri, să se poată face în veacul al douăzecilea? Ar fi bine, dacă s'ar face bine.

Delateiu.

CORESPONDINȚE.

Bicaz, în Octomvrie 1910.

DIN GIURGEU.

După vizitația canonică. — Sinod protopopesc de toamnă. — Ședința Senatului școl. districtual. — Adunarea de toamnă a despărțământului Giurgeu al Reuniunii Învățătorilor. — Turneul Secretarului Astrei dl Octavian C. Tăslăuan.

Vizitația canonică îndeplinită în toamna a. c. în districtul protopopesc al Giurgeului de Rev. Domn Dr. Izidor Marcu în calitate de delegat al Excelenței Sale a Dnui Mitropolit Dr. Victor Mihály de Apșa, a lăsat amintiri neșterse în inimile tuturor, cari au avut fericirea a ascultă îndemnul și sfaturile înțelepte ale acestui sfetnic luminat al bisericii noastre.

Pe urma acestei vizitații o viață nouă a început a pulsă în toate vinele, cari compun mărețul nostru edificiu: Biserica și Școala. Preoții cu îndoit zel vor împlini greaua lor misiune în mijlocul poporului, iară învățătorii — scutiți acum și de grijile materiale — se vor nuzul a fi la culmea chemării lor, văzându-se cu toții încurajați și îmbărbătați de mai marii săi.

E imposibil a spune folosul mare al aștorfel de vizitații și nespuse de mult ar ajuta cauzei mari culturale, dacă cu ocaziunea examenelor școlastice finale, pe lângă protopopul districtual ar prezida examenul final dela fiecare școală venerații asesori și referenți konzistoriali, și asta dacă s'ar întâmplă cel puțin tot la 5 ani.

Atunci numai — credem — ar înceta plângerile despre catehizare, predicare, activitate extrașcolară etc. cari așa de mult agită lumea în ziua de azi.

* * *

Luni în 17 Octomvrie a. c. s'a ținut sinodul protopopesc de toamnă în parohia Telec, unde până acum niciodată nu s'a ținut astfel de sinod, deci față cu această *noutate*, Telecanii pâr. Coșocar — la insistința dânsului — au arătat mare interes, prezentându-se în număr mare la serviciul religios, care amăsurat programului s'a ținut la 8 oare a. m.

La sfârșitul sf. liturgii părintele protopop districtual Ilie Câmpean descopere poporului scopul sinoadelor preoțești și apoi amăsurat cuvintelor din evanghelia zilei, li îndeamnă a fi cu dragoste unul față de altul,

a-și iertă din inimă unul altuia greșelele și vătămările și astfel a închide calea deselor procese, cari li ruinează atât sufletește cât și materialicește.

După aceasta toți preoții prezenți ne-au dus la casa parohială, unde după dejunul oferit cu multă dragoste din partea confratelui Coșocar și On. Sale soții, ne-am constituit în sinod.

Ca o coincidență fatală și tristă s'a întâmplat cu puțin mai înainte moartea neașteptată a de toți iubitelui și vrednicului confrate Ioan Mera preotul Tulgheșului.

Pe când cu o zi mai înainte rămășițele sale pământesti au fost scoborâte în recele mormânt — departe de Tulgheș în locul nașterii sale Gurghiu — pe atunci noi frații și împreună lucrătorii lui în viața Domnului, în vecinătatea Tulgheșului, întruniți în sinod districtual suspinam pentru pierderea lui prea timpurie și ne rugăm lui Dumnezeu pentru odihna sufletului său bun și biând!

În loc de cuvântul de deschidere îndatnat, președintele sinodului protopopul Ilie Câmpean în cuvinte mișcătoare parentează încetarea din viață a vrednicului fisc districtual On. Ioan Mera fost paroh al Tulgheșului, la ce membrii sinodali își exprimă adâncile păreri de rău prin ridicare.

În legătură prezidiul aduce la cunoștința sinodului, că fiind deja convocat acest sinod — deci cu neputință de a-l amâna, — nu a putut lua parte la înmormântare, dar a însărcinat cu aceasta pe notarul districtual Alexandru Donia Donescu din Vasláb, care va aveă de a-l reprezenta, și în numele clerului districtual a depune o cunună pe sicriul lui.

Obiectele dela ordinea zilei s'au pertractat cu toată seriozitatea.

Mai mare discuție s'a încins la dezbateră proiectului privitor la înființarea de *capelani-cateheți* în unele parohii districtuale, cu menirea de a stă exclusiv de catehizarea elevilor dela multele școli existente și cari vor fi de lipsă a se mai înființa pe teritorul districtului protopopesc al Giurgeului, în cari parohii — din cauza depărtărilor mari și a greutateii administrației parohiilor — catehizarea e cu neputință a se îndeplini prin parohii locale.

O instituție aceasta pe cât de trebuitoare, pe atât de folositoare din toate punctele de vedere. Baremi de s'ar realiza!

S'a discutat mult și întemeierea și aranjarea de *lăptării sistematice* în munții Giurgeului. Spre scopul acesta românii noștri având bunăvoința și sprijinul comitatului, vor putea lua în arândă pășunatele extinse din munți cu preț mai convenabil și din mâna întâie, nu ca până aci din mâna a doua și a treia. Realizarea acestei idei, dacă s'ar putea duce în îndeplinire, ar aduce mult bine bieților munteni, sărăciți de samsarii jidani.

Sperăm, că interesul și energia șefului districtual, care a sulevat această idee și după cum știm are promis sprijinul putericei administrații comitatense, a Ciucului, să va și întrupa. Să dea Dumnezeu!

La sfârșitul agendelor sinodali s'a colectat între frați suma de 18 cor. destinată „Mesei studenților dela licențiu din Blaj“ în loc de cunună pe sicriul regretatului confrate Ioan Mera. Aceasta sumă se va mai întregi și cu banii ce vor mai rezultă din

colecta ce se va face prin protopopul Câmpean, între frații preoți districtuali, cari au absentat dela acest sinod.

Terminate lucrările sinodali la ora 1 ne-am așezat la masa ospitalieră a confratelui Coșocar.

În semn de doliu, afară de toastul protopopului Ilie Câmpean ridicat în onoarea Capului bisericii noastre: Exelența Sa Mitropolitul Victor, alte toaste nu s'au ținut.

* *

La 2 ore p. m. ni-am constituit în ședința senatului scolastic districtual.

Și aci s'a parentat din partea prezidiului trecerea la celea vecinice a confratelui Ioan Mera, care în viață a fost cel mai zelos membru ordinar al acestui senat.

A dat apoi cetire interesantului său expozeu, din care se vede mersul afacerilor scolastice din acest district protopopesco. Cu plăcere s'a luat la cunoștință, că mersul învățământului din acest colț de țară progresa din an în an. Cu deschiderea liceului de stat din Gyergyószentmiklós, să dă posibilitate și părinților din acestea părți expuse a-și crește copiii fără mari cheltuieli în acel liceu, mai ales, că pentru ușurarea întreținerii acelor, în edificiul caselor parohiali-protopopești de acolo s'a destinat o odaie mare ca loc de internat.

S'a desbătut cu aceasta ocaziune și dorința mai multor părinți, interpretată prin unii membrii de ai senatului, a-și da copiii la măiestrii. Chestia fiind de mare interes local — având în mai multe comune compacte românești, numai măiestrii străini — s'a concretizat protopopului Câmpean ca să întrevină spre a putea fi plasați la Brașov și Sibiu.

S'a decis și primit în principiu și înființarea unei școli în parohia Ghimeș-Făget și a unui post de învățătoare în parohia Valea Jidanului.

Ședința s'a închis la orele 7 sara, depărtându-ne fiecare la ale sale, ca restaurați după munca încordată de azi, a doua zi Marți să putem lua parte la ședința despărțământului Giurgeu, care s'a ținut în parohia Dămucului.

(Va urma).

Noutăți.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Se aduce mulțămintă spectaculului D. Dr. Nicolae Ciacian medic în Pecica care de mai mulți ani ne prevede biserica cu lumini în preț de 20 cor. la an, D. Livia Olariu. n. Popescu, pentru 3 stihare albe de ministranți, Dochitei Petrovici pentru o perdea de catifea la ușile împărătești. — Catiței Nini pentru un măsar alb, și lui Ioan Marița pentru două ștreanguri la clopote. Dumnezeu să le primească. — *Curatoratul bis. din Arad.*

— *Luca Marc și Iordan*, din comuna Sânger, a donat pe seama sfintei biserici un loc de 1 $\frac{1}{2}$ jugăr, pentru cimiter în preț de 1200 cor. au cumpărat 2 feșnice, în preț de 30 cor., au făcut scaun în mijlocul bisericii în preț de 60 cor. iar femeile lor au înfrumusețat sf. biserică, cu mai multe lucruri frumoase. Dumnezeu le răsplătească însutit. În numele curatoratului bisericesc *Maxim Oltean* inv. gr.- cat.

Știri personale. Exelența Sa Mitropolitul Victor, s'a reîntors Luni seara la reședință.

Din dieceza de Lugoj. Pentru complinirea stațiunii cantor-docentale vacante din Vermeș (Districtul protopopesco al Vermeșului Com. Caraș-Severin) se escrie concurs public cu termenul de 20 Nov. a. e.

Mulțămintă. Institutul de credit și economii „Economul” din Cluj ne-a ajutat la terminarea edificării școlii celei nouă din parohia gr.-cat. Șomtelec cu 200 cor. Dovedindu-se și de astădată banca „Economul” de prima bancă culturală, ajutând o parohie într'adevăr mizeră și lipsită, rog pe Prea Onorata Direcțiune, ca atât din partea mea, cum și a întreg poporului să primească și pe această cale cea mai călduroasă mulțămintă. — *Vasile Cosma* preot.

— După ce nu pot mulțumi în special tuturor acelor st. cunoșcuți și prietini, cari au avut bunătațe să mă mângăie în marea durere, ce m-a ajuns prin moartea atât de neașteptată și prea de timpurie a mult iubitei și neuitatei mele soții *Mariți n. Cernea*, pe calea asta vin să exprim tuturor adânc simțitele mele mulțumite. Aiud, Nov. 1910. *Dr. Emil Pop*, avocat.

Avis. *Dr. Enea Nicola*, medic, reîntors dela studiul progreselor medicali din Paris, și-a reluat praxa în Alba-Iulia, strada Bethlen Gábor 22, casa Darnoczy, unde ordonează zilnic pentru toate boalele, consultând și prin epistolă și făcând excursii la bolnavi în jur și în depărtare, adresa telegrafică: *Nicola Gyulafehérvár*. Telefonul Nr. 27 al farmaciei Vlad.

Convocător. În scopul înlesnirii creditului țărănesc, la dorința mai multor fruntași am hotărât înființarea unei reuniuni de păstrare și credit ca însoțire sub numele ce se va decide în adunarea generală cu sediul în comuna (opid) Ciachi-gârbău. În scopul acesta invităm și convocăm pe toți domni — cari se interesează de această reuniune și doresc să între ca membrii, — la adunarea de constituire. ce se va ține în 23 Noemvrie 1910 la oarele 10 a. m. în localitățile cafenei „Corona”. *Dr. Victor Gael*, avocat. *Jov. Andreiu*, v.-protopop.

Sănătatea Ți-o recâștigi! slăbiciunea și durerile Ți trec, ochii, nervii, mușchii și vinele Ți-se întăresc, vei avea somn liniștit și sănătatea Ți-se reîntoarce dacă folosești „Elsafuidul” lui Feller. O duzină de probă franco 5 cor. Singurul pregătitor este Feller farmacist, Stubica, Centrale Nr. 122 (com. Zăgráb).

Necrolog. † *Ioan Mărginean*, preot gr.-cat. în Copru, după un morb plin de suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. în al 36-lea an al etății și al 11 al preoției. și al căsătorii.

— † *Nicolae Gostea*, învățător gr.-cat. pensionat și membru ordinar al „Asociațiunii” pentru literatura română și cultura poporului român, după scurte dar grele suferințe, provăzut cu taina s. penitență, și-a dat sufletul său în mâinile creatorului Sămbătă în 12 l. c. în al 62-lea an al etății și al 20-lea al fetei sale căsătorii de a doua.

— † *Văd. Terezia Văleanu*, născ. *Șincai* a repausat la Borhid, Luni în 31 Octomvrie st. n. în vrâsta de 67 ani.

Odihnească în pace!

Cancelaria avocatului
Dr. Dionisie Moldovan
Sibiu, Piața mare Nr. 11.

Pe baza studiilor făcute în Statele Unite în America de Nord preiea și rezolvarea afacerilor cari stau în oareș-care legătură cu statele Unite, în general cu străinătatea. : :

(98) 1-3

Picurile de stomac ale lui BRÁDY

provăzute cu marca de scutiță: Vergură Maria de Mariaczell, în decurs de 30 de ani într'ată s'au răspândit încât nici într'o casă nu pot lipsi. Cu neajuns efect se folosesc aceste picuri în contra stricării stomacului, a arsurii de stomac, a incuierii scaunului, sgarciului de stomac și cap, a vomării, insomniei, anemiei ș. a.

Se află de vânzare în toate farmaciile: 1 sticlă mare cor. 1'40 sticlă mică 80 fl. — Pe postă se poate comandă dela farmacia BRÁDY K. a „Magyar Királyhoz”, Bécs I., Fleischmarkt 1, Depot 241.

Să fim atenți la marca de scutiță, care reprezintă pe Vergură Maria de Mariaczell, precum și la pachetarea roșie și a subscrierii care este copia celei de pe chipul acel alăturat

(17) 12-20

CONTRA

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei și tusei măgărești nu cumpărați altceva decât gustoasele

Caramelle pectorale

de alui **Kaiser** cu „trei brazi”

5900 atestate dela medici și privați garantează pentru succesul sigur.

Pachete cu 20 fl. și cu 40 fleri; cutie cu 60 fleri se află la: *Carol Schieszl* farmacist Balázsfalva.

(93) 3-22

Este de mare preț

ca fiecare damă să cetească acest inserat.

MATEI WEINER

Budapesta, VI, Andrássy-ut Nr. 3.

aranjază în prăvălia sa de modă pentru dame din 15 Nov. până în 24 Dec.

TÂRG DE CRĂCIUN

cu prețuri neîndatinat de ieftine.

Ajung la vânzare:

Flanel-Sport, calitate bună acum 17 $\frac{1}{2}$ —19 $\frac{1}{2}$ cr.
Flanel-Englez, culoare închisă acum 29 ”
Barehet-Șinor, turcesc și alte mustre nouă acum 35 ”
Levantin, (creton) se spală foarte bine, 200 mustre, acum 19—20 cr. și mai sus.
Delainuri de spălat, mustre exelente acum 23—27 cr. și mai sus.
Stofe de mătăasă pentru haine în toate colorile acum 39—55 cr. și mai sus.
Camgarn, țesătură marg. și diagonal în lăț. 120 cm. în toate colorile acum 49—58 și mai sus.
Stofe engleze, lăț. 120 cm. în toate nuanțele în sur acum 45, 55—65 cr. și mai sus.
Stofă pentru dame, 120 cm. lăț. colorii întunecate acum 49—85 cr.
Stofă de costume, fabricat de Zsolna după gust englez, lățime 136 cm. prețul de înainte 3 fl. acum 1'75 cr.—2 fl.
Noutăți în catifea, costume, negligée și pentru bluze, acum 65—75 și 98 cr.

La cerere trimit în provincie comanda lectia gratis și franco.

Comande peste 20 cor. se expediază francat.

(96) 2-5

Partea literară.

Celea trei duele ale colonelului D'Arbout.

— Narațiune de G. de Beugny d'Hogernb. —

Trad. de Grațian.

(Continuare).

Tânărul meu amic dară pe care să-l numim Rajmond Mériville, a părăsit regimentul. La început dă încă semne de viață, în fine a încetat de a mai scrie și nu știu ce s'a ales de dânsul. Numai când a trebuit să merg în Paris, pentru niște afaceri, m-am întâlnit cu el de iznoavă.

Clima din Algir a stricat mult sănătății doamnei D'Arbout. Medicul m-a sfătuit s'o duc înapoi în Franța; am dus-o la sora-s'a, care cu bărbatul său, un subintendent militar, locuiau în Paris. Aici intenționez să-mi aștept avansarea la comandant de batalion, ce mi-s'a fost promis deja de mult și dacă ar fi trebuit s'aștept mult până la avansare, m-am decis, să-mi cer strămutarea.

Abia eram de-o săptămână în Paris, când într-o dimineață a intrat în odaie Rajmond și a căzut în brațele mele.

— Domnule căpitan, așa că ești liber? În asta seară te duc la mine. Mă căsătoresc, îți voi arăta mireasa. Sum plin de fericire; tocmai acum am aflat, că d-ta ești în Paris și n-am pierdut o clipă, ca să vin și să-ți raportez vestea îmbucurătoare. Și de oarece ești aici, desigur vei fi de față la cununia mea și îmi vei fi martor.

Dupăce și-a sfârșit vorbăria, am ajuns și eu la cuvânt.

— Mă bucur, scumpe Rajmond, i-am zis eu, că mă încunostințezi despre căsătorie, regret însă, că mi-e imposibil să-ți satisfac cererea. Am venit în Pariz numai cu biata mea soție, care-i greu bolnavă.

— Sărmană, doamnă D'Arbout... și d-ta nu mi-ai spus nimica despre dânsa.

— Trebuie să recunoști, că nu mi-ai prea dat timp pentru aceasta.

— Scuzele mele, domnule căpitan! regret, că așa stau lucrurile; î-mi vei permite ca să-i fac vizita și nădăjduesc, că aerul din patrie, nu peste mult o va cură.

— Și eu sper și Noemi să va simți fericită, că te poate iarăși revedea. Dar nu mi-ai spus încă, pe cine iai.

— Găcește?

— Pe mine mă întrebi aceasta, pe un beduin, care de zece ani n-a eșit din Africa și care nu cunoaște nici trei oameni din Franța?

— Adevărat, de tot mi-am fost uitat. Deoarece minutele-mi sunt numărate, conced, că nu-mi poți fi martor, însă te rog, jertfește astă seară pentru mine o oară, ca să-ți pot arăta mireasa. Apoi vei vedea cât am fost de norocos; nu-i imposibil, că celea mai eminente calități să întâlnesc într-o unire gingașe Marta se numește femeia, despre care visam din primii ani ai juneții.

Numele Marta î-mi reamintește o copilă draguță, pe care o iubiam nespuse de mult.

— Dacă cunosti pe Marta Grandschamp.

— Cum ai zis?

— Marta Grandschamp.

— Ce întâlnire curioasă!

— Doară o cunoști?

— Cum nu! însă dânsa-i copilă încă!

— Oh, domnule căpitan, se vede, că vîi din Africa. Știi de câți ani este?

Am început să calculez; Rajmond însă nu mi-a dat timp.

— De optsprezece ani, domnule căpitan; asta-i etatea, la care fata-i deplin dezvoltată, are istețita necesară, nevinovăția inimii și curățenia sufletului.

— Eu cred, iubite amice, că d-ta vorbești răpit de prima dragoste. Dar să vorbim serios; te-ai examinat bine înainte de a-ți lega capul de Marta? Știi, că dacă n'o poți face fericită, mie-mi faci moară în cap?

„Viitoarea d-tale soție e fata unui vechiu tovarăș al meu; într-o zi, putea să aibă șasă ani peatunci, și-a părăsit doica și a căzut într-o mocirlă; din norocire mergeam tocmai pe acolo și i-am auzit strigătele. Poți socoti că momentan am sărit și am tras afară biata creatură, care era peaci să se îneca. De atunci părinți ei și eu am devenit amici nedespărțiți.

„Cât am alintat mitică pe genunchi! Câte prăjituri, bomboane, chipuri, păpuși i-am dat!... Mă numia papa cel mic; mai târziu prietinel ei cel mare, sau amicul său de zahăr. După aceea am călătorit în Algir; puținei după aceasta i-a murit tatăl și în fine, am pierdut-o din ochi, pe ea și pe mama ei. Și d-ta spui, că să afli în Pariz?

— Aici la câțiva pași, în strada Grenelle-Saint-Germain.

— Stai în seara asta sum liber, la opt oare, vino după mine.

Rajmond a fost punctuos, m-am dus într-o locuință splendidă, decorată după gustul aristocrat.

Abia am putut recunoaște mica copilă, cu care mă jucam odinioară atât de mult; era o femeie înaltă și frumoasă, care a adevărit deajuns laudele insuflete ale lui Rajmond. În primul moment mi-s'a părut rece, din toată ființa ei transpiră ceva orgoliu și dispreț; dar cât ce m-a recunoscut, a fugit spre mine tot cu acel farmec și navitate, că și odinioară.

— Cum se poate, domnule, d-voastră în Pariz?

— Te minunezi de aceasta?

— Vă credeam, cu totul beduin.

— Ei, dar toate se schimbă, chiar și copilele mititele, cari se fac mari și mă agrăiesc per „domnule“ mă numiau marele prietin; dar ai tot dreptul, — acum când te măriți numai pe acela trebuie să-l numești amic, care va avea în posesiune inima d-tale.

Marta s'a făcut roșie, a îngânat câteva cuvinte, pe cari nu le-am auzit dar le-am înțeles deplin.

— Dar speriez, am continuat, că totdeauna te vei purta cu oarecare atragere față de acela, care ți-a fost prietin din copilărie.

— Poți să te îndoiești? Totdeauna am avut o adâncă mulțămire față de d-voastră, care mi-ai dat atâtea somne de pretinie.

Când să învârtea conversația în jurul acestui punct l-am încredințat pe Rajmond, să-și distragă pe fiitoarea soacră, noi însă, eu și Marta am început a vorbi din vremuri apuse. Trebuia să-ți spun toate expedițiile mele, să-ți descriu Africa ce n-o cunoștea;

apoi și ea și-a povestit viața de până acum, care de altfel se putea spune în câteva cuvinte: claustru, reîntoarcerea în familie, rolul în viață, flori, surăsuri, visuri de aur.

— Cunoașteți d-voastră pe domnul Mériville? m-a întrebat în fine.

— Așa ca pe d-ta.

— Oh, atunci pot fi încredințată, că d-voastră î-mi veți spune adevărul; d-voastră nu mă veți seduce. Dacă a-ți avea o fată de vrâsta mea, i-ați da-o de soție?

Am ajuns în mare perplexitate, că trebuia să-i dau răspuns la o întrebare așa de directă; am început mărturisindu-i, că despre Rajmond de trei ani aproape n-am auzit nimica și prin urmare nu știu cum s'a schimbat în anii din urmă.

— Însă eu știu; R... verișoara mea carea ni-l'a recomandat nouă, poate garanta pentru el, dela reîntoarcerea lui în Pariz. Mi-ar plăcea să aflu ce părere aveau despre el la regiment, ce caracter are, și în sfârșit care e părerea d-voastre.

— Rajmond, am zis, era un oficer admirabil, purtare bună, caracter atrăgător; prin urmare la regiment a putut lăsa numai amici. Numai o observare ia-și putea face: puțin era cam ușoratic și prea mult îi plăcea să guste din plăceri; defectul acesta trebuie să-l punem în contul tinereții și sum silit să mărturisesc, că putea să fie și serios dacă cereau împrejurările. Firea-i pripită, lăsându-se condus de primul cuget și fără precauțare le făcea toate, însă avea o inimă nobilă.

„Cu un cuvânt, îi cunosc multe calități bune, dar nici un păcat, ba nici măcar un defect serios și sum convins, că condus fiind de o mână delicată și isteță, ca a d-tale va deveni un bărbat de mâna întâi.

— Mulțămesc; am avut lipsă să Vă cunosc părerea d-voastră; măsurisesc că mult am dubitat să zic da, mi-s'a părut prea de tot tânăr.

— Are douăzeci și șeasă de ani iar d-ta optsprezece.

— Cu opt ani s'a născut înaintea mea și eu totuși îl țin mai tânăr ca mine.

— În adevăr? regreti aceasta? Dacă vrei un bătrân, eu î-ți recomand unul; acolo-i generalul D...; un picior de lemn, un venit la patruzeci de mii de lire, o grămadă de cruci și și mai mult reumatism.

— Dacă glumiți cu mine, nu mai zic nimic mai mult.

— O, dar gingașe mai poți fi! Tine-reța, Marta, e singurul defect, ce în fiecare zi se poate îndrepta; și cu cât mă gândesc la el mai mult cu atât te țin mai fericită, că ți-ai ales așa un bărbat tânăr, ca Rajmond. E una dintre celea mai alee firi ce am întâlnit; deschis, onest, altruist, inteligință frumoasă, suflet cald, o inimă foarte nobilă. Da mulțămire ceriului, că ți-l'a adus în cale.

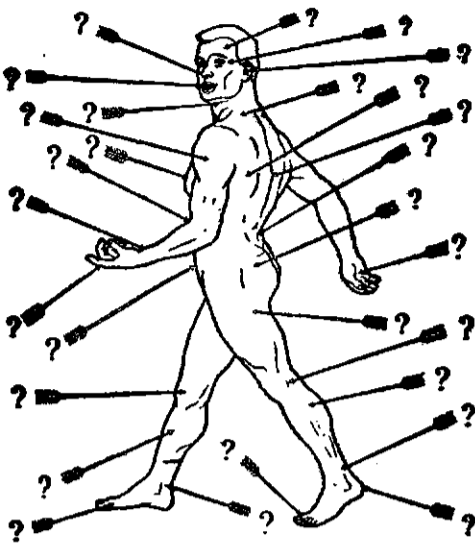
(va urma).

Proprietar-editor: Aurel C. Domsa.

Redactor respnz.: Augustin Gruiția.

Te săgetează?

(Ai dureri?)

Folosește Elsafluidul lui Feller și Elsa-hapurile lui Feller, a căror singur producător este EUGEN V. FELLER, farmacist de curte, Stubica, Centrale Nr. 122 (Zágrábmege).

I. Elsafluidul lui Feller e, după experiențele noastre, liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă: reumă (spurc), slăbie de nervi, junghieri în coaste, influență, dureri de cap, de dinți, de spate, amorțeală, dureri de ochi, migrenă, și multe alte morburii aci nepomenite! Fluidul Elsa al lui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gât, și morburii prevenite din curent ori răceală. Veritabil e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 duble ori 2 speciale, K. 5, franco.

II. Mai departe dorim a Vă aduce la cunoștință, că lumea folosește cu efect distinct și sigur Elsa-hapurile-Rebarbara purgative al lui Feller, contra durerilor de stomac, sgârșiri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, amețeală, răgăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. — 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și la comande să adresăm acurat așa: (92) 8-30

Eugen V. Feller, apotecar
Stubica Centrale 122 (comit. Zágráb).

Numai odată în 100 de ani

afi ocaziune să poți cumpăra așa o **calitate bună** și așa **ieftin pomi** și alte **produse** din școală de pomi. Nimeni să nu întârzie a se folosi de buna ocaziune, ci să comande îndată pânăce ține proviziunea. Din cauza curățirii totale a răsadniței (pepinieriei) se vând cu **prețuri reduse**: Pomi, Tufe dăcorative, Acuminoase, Pădureți șcl.

Frideric Caspari și soțul

: : Medgyes, Nagy-küküllőmege. : :

La cerere Prețcurant gratis.

(81) 8-16

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a executa lucrările necesare la edificarea bisericii gr-cat. din Șeșu-de-Murăș (Soós-patak u. p. Alsó-Marosváradja prot. Sebeș) prin aceasta se recearcă să-și înainteze ofertele în scris însoțite de cautiunea de 800 cor. adecă opt sute coroane la oficiul parohial gr-cat. din Șeșu-de-Murăș, cel mult până la 4 Dec. n. 1910 la 2 ore d. a.

Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Operatele despre acestea lucrări și anume: formulariul de contract, condițiunile de edificare, preliminarul de spese și planul, aprobate de Preaveneratul Conzistor Metropolitan sub Nrul 4660-8893, se pot studia zilnic la oficiul parohial gr-cat. din Șeșu-de-Murăș.

Licitațiunea publică minuendă se va ține la 4 Decembrie n. 1910. la 2 oare d. a Șeșu-de-murăș, la 3 Nov. 1910.

Virgil Hățăgan, paroh gr-cat. Maxim Hățăgan, curator.

Ingrijiti-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a să înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă“.

La aceasta asociație poate să se facă membru oricare persoană dela etatea de **16-80 ani**. Pe lângă o taxă lunară de de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membie i-se **solveste moștenitorului un ajutor de 2000 cor.**, iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membie prin oarecare nenorocire **neputincios de muncă, i-se solveste până când trăiește o rentă lunară de 50 cor.** Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridică în bani gata **2000 cor.**, însă dispunând membrul că suma de 2000 cor., după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solveste membrului până ce trăiește o rentă lunară de **50 cor.** Membrii înscriși dela etatea de 60-80 ani n'au drept la rente. Persoane dela etatea de 16-60 de ani pot semnă până la 4 cuote (8000 cor.). **Atestat medical nu se cere.**

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fiecare a-și asigură fetele, dacă aceste n'au trecut etatea de 18 ani. Se pot semnă 1-2 cuote (2000-4000 cor.). Dacă o fată după 3 ani rămâne orfană, încetă solvirea taxelor, iar la **măritș primește suma asigurată**, iar până atunci — însă cel mult până la etatea de 20 ani — primește o rentă lunară de 30 cor. Tot această rentă o primește fata până când trăiește, dacă după oare-care vreme rămâne nemăritată.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cuote semnate până la **7,000.000 cor.** și anual peste 100,000 cor. taxe de membru.

Prospecte și blanchete trimite gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă.

Filială pentru Ungaria:

Timișoara (Temesvár, Hunyadi-utca 4. szám. I. em.) (95) 2-2

Muschong. Băile Buziaș Phönix apă minerală de Buziaș

SCUTITĂ DE BACTERII

apă minerală naturală

RECREAZA-VINDECĂ. RECREAZĂ-VINDECĂ

S'a dovedit de cea mai cu efect contra morburilor de rărunchiu, de beșică, contra catarului cronic de rărunchiu, contra formării nisipului și a petri în beșica de apă.

Recomandată de medici.

Depositul principal e la Gelb I. Blaj.

(36) 35-?

THE CAMPBELL

renumita firmă engleză de Motoare livrează celea mai bineconstruite și durabile

□ Motoare și Locomobile □

cu Benzin, Olein crud, Gaz și Sugător de gaz.

Mânarea cea mai ieftină, mai sigură și mai neconturbată.

Prețuri echitabile. Condițiuni de plată favorabile. Garanță în toate privințele.

Reprezentant general:

Korányi Victor BUDAPEST, VI., Liszt Ferencz-tér Nr. 9. Telefon 64-64. (80) 8-26

Lemne de foc.

Dela domeniul baronului *Carol Brukenthal*, din Mikeszásza se vând, (până ajunge depozitul), 800 stângeni metrici lemne de foc de prima clasă, cu vagonul, pe lângă anticiparea prețului sau rambursă (Nachnahme).

În gara Mikeszásza costă un vagon, conținând 5 1/2 stângeni de pădure: lemne crepate de fag Cor. 128; lemne crepate de stejar Cr. 118 și lemne rotunde mestecate Cor. 108.

Comandele, cari se pot efectui îndată sunt a se adresă la *Johann Jekel*, administratorul domeniului în *Mikeszásza*.

(91) 5-6

GUSTAV A. HAISER

curelar și șelar

Medgyes, Brückengasse Nr. 1.

Oferește produse din atelierul propriu: **Juguri pentru cai schimbătoare pentru vaci și boi. Hamuri de toate speciile executate solid și cu pricepere. Șele comune, Șele engleze (Pritsche), Chingi ș. a.** (75) 11-12

Prima pepinerie de viță de vie pe
Târnavă.

Proprietar: **Frideric Caspari**

Medgyes Nr. 47 (Nagy-Küküllő megye)

De ani recunoscută ca prima și cea mai deamună de încredere și mai bogată în specialități de viță de vie, livrează:

Altoi de viță

americană cu și fără rădăcini în diferite specialități, **se garantează veritabilitatea speciei.**

Binevoii a cere prețurent ilustrat!

În prețurent se află **epistole de recunoștință** din toate părțile țării; de aceea fiecare proprietar de vie, înainte de a-și face comanda, poate să se asigure dela cunoscuți, verbal sau în scris, despre **vrednicia de încredere necondiționată a sus amintitei pepinerii.**

(99) 1-20

(82) 7-20

Birou de informație.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta un **Birou de informație.** Orice informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătorii etc., orice informații comerciale și în general în orice cauză — dau în decurs de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande, etc.

Taxa pentru informație 3 cor. și speșele de poștă pentru răspuns.

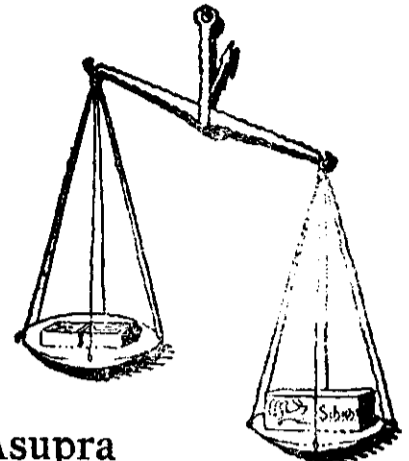
L. Olariu,

Budapest, Lajos-utca 141 III/19.

A apărut:

Carte de cetire maghiară, pentru clasele: V. și VI. a școlii primare cu limba de propunere română, de **Ioan F. Negruțiu** și **Petru Ungurean.** Carte aprobată pentru școlile primare prin ordinul ministerial Nr. 95,421-1910.

Loc deschis.

**Asupra
bunătății, prețului
și greutateii**

trebuie grijit la cumpărarea săpunului. Nici un săpun din lume nu ajunge toate însușirile bune a **săpunului cu cerb alui SCHICHT.**

Curățenia, capabilitatea lui de spălat, moleșia și ieftinătatea lui sunt de neajuns.

(42) 7-7

Singurul institut de asigurare ardelean

„Transsylvania“

== SIBIU ==

Strada Cisnădiei 5.

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

☞ **Asigurări împotriva focului** ☞

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții **avantagioase și cu premii ieftine.**

☞ **Asigurări pe viață** ☞

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. **avantajii deosebite**) pe cazul morții cu termen fix; asig. de zestre și asig. născute pe spose de înmormântare. Mai departe contra **accidentelor, infracției** (furt prin spargere) asig. p. pagube la apeducte,

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909	K.	4,831,168-13
Capitale asigurate pe viață achitate	"	4,571,035-51
Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1909 } foc "	"	112,045,412 =
Fonduri de întemeiere și de rezervă	"	10,847,132 =
	"	2,309,387 =

☞ **Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.**

Persoane versate în achiziții cu cereri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în **serviciul institutului.**

(2) 42-52

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnători de clopote și fabrica de scaune de fer pentru
== clopote a lui ==

ANTONIU NOVOTNY

in Timișoara-Fabric

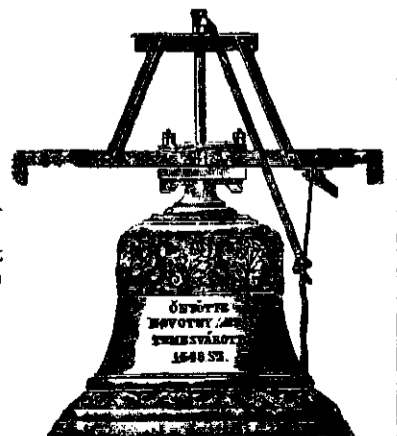
3: 42-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioasă, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori ce parte. Iată ce clopotele sunt bătute de o latură prin aceea ce sunt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

☞ **clopotele gaurite** ☞

de mine inventate și mai de mulți ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa, că un clopot patent de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre proadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ea și spre turnarea de tence de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.